

Ons gemeentebestuur

een introductie

Heerlen

Het gemeentebestuur

- De gemeenteraad
 - presidium
 - seniorenconvent
 - raadscommissies
- Het college
- De burgemeester

De Gemeentewet vormt de wettelijke basis

Kader:

- Europees, landelijk en provinciaal bestuur
Grondwet, Provinciewet
- landelijke en provinciale wet- en regelgeving
- verbonden partijen, dus diverse
gemeenschappelijke regelingen (regime Wet
gemeenschappelijke regelingen).

Ook (eu)regionale samenwerking
(Parkstad, Städteregion Aachen etc)

De gemeenteraad

Hoogste orgaan van de gemeente, onze baas

- vertegenwoordigt de Heerlenaren
- stelt de kaders voor het beleid
- en controleert of het college het goed uitvoert

Bevoegdheid om:

- » Verordeningen te maken. Dat zijn gemeentelijke regels waar alle burgers zich aan te houden hebben.
- » De begroting en jaarrekening vast te stellen en de hoogte van gemeentelijke tarieven en belastingen te bepalen.

De gemeenteraad

- Heerlen heeft o.b.v. Gemeentewet 37 leden
- [Gemeenteraadsleden](#)

contact met 'de buitenwereld'

Rechtstreeks contact met 'de buitenwereld':
contact tussen raad en maatschappelijke partijen:
heel direct en veelvuldig.

Van inspraakverordening en burgerparticipatie naar
interactieve beleidsvorming, zelfbeheer en
burgerparticipatie

In Heerlen hebben we daarvoor ook een gremium:
het Forum

De gemeenteraad

De raad stelt ook een [Reglement van orde](#) voor haar vergaderingen vast.

Presidium

- bestaat uit de voorzitter en de fractievoorzitters.
- doet aanbevelingen aan de raad inzake de organisatie en het functioneren van de raad en de raadscommissies
- functioneert als agendacommissie (agenda raadsvergadering én commissievergaderingen)

Seniorenconvent

- bestaat uit de fractievoorzitters en de voorzitter.
- overlegt in beslotenheid over de volgende onderwerpen:
 - a. personele aangelegenheden;
 - b. informatie van vertrouwelijke aard, gericht op openbare besluitvorming;
 - c. vertrouwelijke mededelingen over openbare orde en veiligheid;
 - d. alle niet politieke zaken met betrekking tot het functioneren van de raad.

Raadscommissies

De raad kan op basis van de Gemeentewet raadscommissies instellen die besluitvorming van de raad kunnen voorbereiden (adviseren) en met het college of de burgemeester kunnen overleggen.

Raadscommissies

In Heerlen kennen we 4 commissies:

- Maatschappij & Financiën (waaronder P&O) (MF)
- Economische Stimulering (ES)
- Leefomgeving (LO)
- Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)

De commissies vergaderen telkens in de weken voorafgaand aan de gemeenteraad, 1 keer per maand

Instrumenten van de raad

- **Het recht van initiatief.** Een raadslid kan een eigen voorstel in de raad brengen.
- **Het recht van amendement.** Een raadslid kan vragen om de tekst van een voorgesteld besluit te wijzigen.
- **Het recht van informatie.** Een raadslid kan zowel mondelinge als schriftelijke vragen stellen.
- **Het recht van interpellatie.** Een raadslid kan aan de raad vragen om een debat te houden met het college over een onderwerp dat niet op de raadsagenda staat of in de commissie is behandeld.
- **Het recht van onderzoek.** De raad kan een diepgaand onderzoek instellen over een bepaald onderwerp (recht van enquête).
- **Verder kan elk raadslid een motie indienen.** Een motie is een korte verklaring over een onderwerp waarmee een oordeel, wens, verzoek of opdracht wordt uitgesproken.

Hoe kom je in de raad?

- Lid van een partij
- Kieslijst
- Verkiezingen
- Voldoende stemmen? voorkeurstemmen en/of afspraken binnen partij
- Raadsfractie
- Fractiemedewerkers

Coalitie vorming

- Proces van totstandkoming akkoord
 - [Coalitieakkoord](#)
- Coalitie akkoord- mbp- begroting- jaarplannen

Wethouders

Door de gemeenteraad benoemd

Voor vier jaar; dezelfde periode als de gemeenteraad.

Sinds de invoering van het dualisme in het gemeentebestuur in 2002 maakt een wethouder geen deel meer uit van de raad en kan de gemeenteraad ook iemand 'van buiten' benoemen tot wethouder.

Wethouders

In coalitieakkoord 2018-2022 is vastgesteld dat er 6 wethouders (5,1fte) zijn

(mag obv gemeentewet ten hoogste 20% van het aantal raadsleden zijn)

Het college

- dagelijks bestuur van de gemeente
- bestaat uit de burgemeester en de wethouders, ondersteund door de gemeentesecretaris

Het college

- zorgt voor de voorbereiding van zaken waarover de gemeenteraad moet beslissen
- en voert het door de Raad vastgestelde beleid uit;
- op grond van wetten en andere regelingen belangrijke eigen verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Het college - portefeuilleverdeling

- Burgemeester en wethouders hebben de bestuurstaken onderling verdeeld; de zogenaamde portefeuilleverdeling. Elke wethouder en ook de burgemeester heeft zijn eigen portefeuille van beleidsterreinen

Portefeuilleverdeling (1)

Roel Wever, burgemeester • Veiligheid en openbare orde • (inter-)nationale samenwerking • Strategie en lobby • Personeel en Organisatie • Krimp • Parkstad • Communicatie • Stadsmarketing	Peter van Zutphen (SP), Locoburgemeester • Welzijn • WMO • Volksgezondheid • Armoedebestrijding • Centrumontwikkeling • Buurtwethouder van Maria-Gewanden, Molenberg en Zeswegen-Nieuw Husken
Loek Damen (OPH), • Middelen • Ruimtelijke Ordening (inclusief IBA) • Herstructurering • Buurtwethouder van GMS, Heerlerbaan en Hoensbroek Centrum-De Dem	Martin de Beer (VVD/D66), • Economie • Arbeidsmarkt • Participatie • Sport • Buurtwethouder van Aarveld- Bekkerveld, Nieuw-Lotbroek en Welten- Benzenrade

Portefeuilleverdeling (2)

Charles Claessens (CDA), • Beheer en Onderhoud • Mobiliteit • Duurzaamheid & Milieu • Afval • Buurtwethouder van Eikenderveld, Heerlerheide-Passart en MSP	Jordy Clemens (SP), • Onderwijs • Jeugd • Cultuur • Erfgoed • Wonen (incl. wijkvoorzieningen) • Buurtwethouder van Vrieheide-De Stack, Heerlen-Centrum en Beersdal-Rennemig
Adriane Keulen (OPH), • Integraal Ouderenbeleid • Buurtgericht Werken/Burgerbetrokkenheid • Publieke Dienstverlening • Informatiemanagement • Buurtwethouder van Caumerveld-Douve Weien, Heksenberg en Mariarade	

De burgemeester

Meerdere rollen

- Zowel voorzitter van college als raad
- Eigenstandig bestuursorgaan
- Portefeuillehouder

De burgemeester

- Proces van benoeming

[Benoeming, vacatures en ontslag
burgemeesters | Gemeenten |
Rijksoverheid.nl](#)

De burgemeester als voorzitter van de raad

- zorgt voor een goed verloop van de vergadering
- is zelf geen lid van de gemeenteraad en mag dus niet stemmen of onderwerpen inbrengen. Hij mag wel tijdens de vergadering aan de beraadslagingen deelnemen als zijnde portefeuillehouder.

De burgemeester als voorzitter van het college

- let erop dat het college het beleid op tijd voorbereidt, vaststelt en uitvoert.
- kan zelf onderwerpen voorstellen en in het college bespreken.

De burgemeester als bestuursorgaan

- de belangrijkste vertegenwoordiger van de gemeente naar buiten,
- is speciaal belast met de handhaving van de openbare orde (politie en brandweer),
- moet ervoor waken dat besluiten van de gemeente niet in strijd zijn met de wet of met het algemeen belang
- en heeft verantwoordelijkheid om de bestuurlijke integriteit te bevorderen.

De burgemeester als portefeuillehouder

Inhoudelijk binnen college verantwoordelijk voor:

- P&O
- Stadsmarketing
- Bestuurskracht
- Veiligheid

De gemeentesecretaris

- benoemd door het college obv Gemeentewet
- staat het college met raad en daad terzijde
 - In Heerlen als algemeen directeur ook het hoofd van de gemeentelijke organisatie

De griffier

- benoemd door de raad obv Gemeentewet
- is adviseur van de Raad en is verantwoordelijk voor de organisatie rondom de gemeenteraad. Hiervoor heeft hij een raadsgriffie tot zijn beschikking.

